

«trecea» în nerăul inimi mele. (Ps. C.2). În loc de «treceam» **Изгонтѣхъ** = gonía (Ps.C.r). În loc de «goneam». **На оутрѣа извиклахъ късамъ грешнымъ земли** = De măreța ucidea toți păcătoși pământului. (Ps. C.8.) «Ucideam» **протиклахъсамъ имъ** = *protivea* mă lor «(Ps. C XVII. 10. Mss.) 3465 fila 124 — e tradusă tot fără — *m*: «protivea...». **Бгда глаглахъ имъ** = cînd *grăia* lor... » Ps. CXIX. 7. Forme cu — «*m*», întîlnim spre finele sec. al XVI-lea de ex.: în Psaltirea lui Coresi din 1577 — același imperfect al verbului **глаголахъ** e tradus cu «*grăiam*». ³³ Acest — *m* a trecut la pers. I-a singulară prin analogie dela pers. I-a plurală, unde *m* — se păstrase în silabă accentuată ³⁴.

Desigur analogia nu era generală în sec. al XVI-lea ³⁵, dar începuse să se producă. Nu era generală nici în secolul al XVII-lea pentru că în «Cazania lui Varlaam» din 1643 f. 49 — avem «*vă spunea eu*» dar în manuscrisele Ps. slavo-romîne dela sfîrșitul acestui secol (1697) avem: **аще не смеряхъсамъ** = De nu mă smeriam — (Ps. 130, v. 2, fila 168.) De aceea credem că trebuie revizuită părerea că în «daco-romînă formele în — *a* se păstrau integral în sec. al XVII-lea» ³⁶. Formele în — *a* la pers. I-a sing. se păstrează în graiurile din Maramures ³⁷ și Oaș ³⁸.

2. Persoana I-a sing. a imperfectului din slavă e tradusă adesea și cu pers. I-a sing. a perfectului simplu — căruia în slavă îi corespunde de fapt aoristul. În unele cazuri traducerea aceasta e justificată, deoarece în slavă forma de imperfect — mai ales cînd e contrasă — se confundă cu cea a aoristului. Totuși traducerea cu perfectul simplu se face și cînd forma imperfectului nu e contrasă: **съ плачемъ расткаръхъ** = cu plîngere mestecaiu ³⁹.

Злакъ непознахъ = răul nu cunoscui — (Ibid. p. 126. Ps. C. 4.) sau: **сѣмотрѣхъ о деснѣхъ и къзгледохъ** = căutaiu de dreapta și *văzuîu* (Ibid. p. 204: Ps. CXLI, 5.) Tot aci e: **хощдахъ** = îmbla.

3. Aceiași pers. a I-a, a imperfectului e tradusă și cu prezentul: **И о вразѣхъ твоихъ не стахъ** = Și de dracii tăi potopăscu — mă. «Adică» mă topesc, mă înnec. «(Ps. CXXXVI. 21). Ori: **къзненакидѣхъ** = nenăvidescu. » Adică îi urăsc. (Ibidem, vers. 19.)

Inconsecvența traducătorului merge și mai departe, cînd aceiași formă de imperfect — ca **глаголахъ** — e tradusă odată cu imperfectul — *grăia* (Ps. CXXX. 7)

³³ Psaltirea Coresi, 1557 ed. B. P. Hasdeu, 1881... Ps. 119, v. 9, fila 1640.

³⁴ A. I. Rosetti ILR I, Limba latină, p. 132, I. Șiadbei consideră că acest — *m* e tot analogic, dar provine din formele de condițional. (Sur l'histoire de l'imparfait de l'indicatif en roumain. BL. 1943. N. Tiktin consideră formele în — *au* — o inovație literară: (Gram. Rom. Buc. 1895, p. 47).

³⁵ O. Densusianu, L'hist. de la l. roum. II, 213, A. I. Rosetti, ILR, I, 132,

³⁶ I. Șiadbei, Sur l'histoire de l'imparfait en roumain. Ibidem.

³⁷ T. Papahagi, Graiul din Maramureș... p. LXVIII.

³⁸ I. A. Candrea, Graiul din Țara Oașului... p. 21.

³⁹ Ps. Vor. Ps. Cl. v. 10. C. Gălușcă, Slavisch — rumänisches Psalter-bruchstück, Halle, 1913, p. 130.